Rok VIII. Nr. 146. Sosnowiec, niedziela 28 maja 1933 roku. Cena [illegible] groszy

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Pre[illegible] nosi [illegible] zł. [illegible]
Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1a. Telefon Redakcji 6-92, Administracji 4-97, Drukarni 4-94. Konto czekowe P.K.O. Katowice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Gdańsk pod płachtą Hitlera

Gorący dzień przed wyborami

GDAŃSK, 27. 5. W Gdańsku rozgrywa się dziś ostatni akt kampanji przedwyborczej.

Już pierwszy rzut oka na ulice miasta wystarcza, aby przekonać się, że hitlerowcy mogą liczyć na wielki sukces.

Cały Gdańsk tonie poprostu w chorągwiach hitlerowskich. Główne ulice, jak np. Langgasse, przedstawiają obraz czarno - biało -czerwony.

Na ulicy nie widać żadnej agitacji. Socjaliści, stanowiący dotychczas najliczniejszą grupę w sejmie, jak gdyby zupełnie nie istnieli. Jedynie na słupach miejskich tu i ówdzie widać plakaty.

Komuniści nie posiadają plakatów zupełnie i agitują jedynie doraźnemi ulotkami.

Terenem szczególnie gwałtownych starć jest park w Sopotach.

W parku tym najłatwiej jest prowadzić agitację, gdyż gdańszczanie chętnie wyjeżdżają na swój strand. Niemiecko narodowi i hitlerowcy starają się sobie wzajemnie w wynajęciu lokalu zakładowego lub parku.

Wczoraj doszło tam do gwałtownej bójki. Niezwykły incydent zdarzył się między przywódcą hitlerowców, Gauleiterem Forsterem i przywódcą niemiecko - narodowym adwokatem Weisem.

Forster, spotkawszy Weisego zawołał: „Ty psie, będziesz wisiał w poniedziałek o 9 rano“.

Im dalej za miasto, tem mniej flag hitlerowskich, co nie znaczy jednak, ażeby znaleźć można było więcej odezw socjalistycznych lub komunistycznych.

Tu i ówdzie zdarzają się zabawne napisy: Tak np. w kilku miejscach widnieje napis: „Wählt kommonistisch“, w innem miejscu widać: „Klasegegen “Klasse“. zamiast „gegen“. Widać hasło to pisał jakiś jąkała.

Brutalny napad hitlerowców

na urzędników konsulatu polskiego

OPOLE, 27. 5. (wł.) Dziś w nocy zaczepieni zostali na ulicy obok konsulatu polskiego w Opolu przez umundurowanych hitlerowców dwaj urzędnicy konsulatu.

Jeden ze szturmowców chwycił urzędnika za gardło i obszukał mu kieszenie, w poszukiwaniu rzekomo broni. Również i drugi urzędnik został — mimo protestów — zrewidowany.

Konsul polski wniósł energiczny protest.

Stany Zjednoczone przywiązują dużą wagę do konferencji rozbrojeniowej.

PARYŻ, 27. 5. (wł.) Bawiący w Paryżu angielski minister Simon odbył dziś dłuższą rozmowę telefoniczną z prezydentem Rooseveltem.

Prezydent Roosevelt oświadczył że gdyby konferencja rozbrojeniowa skończyła się fiaskiem, to Stany Zjednoczone będą się musiały odsunąć od wszystkich spraw europejskich.

Konfiskata mienia komunistów w Niemczech.

BERLIN, 27. 5. PAT. Na wczorajszem posiedzeniu gabinet Rzeszy uchwalił m. in. ustawę o konfiskacie całkowitej mienia komunistów. Postanowienie to oparte na art. 40 kodeksu karnego przewidującym konfiskatę w wypadku zbrodni co rozciągnięto również na zbrodnię zdrady stanu.

Wobec tego, że działalność komunistów traktowana jest jako zbro[illegible] [illegible]dy stanu przez [illegible] na jest ogólna konfiskata całkowitego mienia komunistów

NIEMCY BOJĄ SIĘ ROZPRAW GENEWSKICH

ODWLEKANIE I PRZEDŁUŻANIE ROZMÓW O ŻYDACH.

GENEWA, 27. 5. PAT. Wyznaczona na dziś debata nad sprawą sytuacji żydów w Niemczech na podstawie petycji Bernheima z Górnego Śląska niemieckiego nie doszła do skutku, gdyż wczoraj późnym wieczorem delegacja niemiecka otrzymała z Berlina jak się zdaje bezpośrednio od kanclerza Hitlera instrukcje odrzucenia raportu przygotowanego przez reprezentanta Irlandji w charakterze sprawozdawcy.

Według krążących pogłosek rząd niemiecki polecił delegacji aby dążyła do tego by Rada ograniczyła się do przyjęcia do wiadomości wczorajszej deklaracji v. Kellera, usiłującej przedstawić sprawę tak że naruszenie zobowiązań międzynarodowych Niemiec nastąpiło nie dzięki samemu ustawodawstwu niemieckiemu, lecz dzięki fałszywej jego interpretacji przez organa podrzędne.

Celem uzyskania możności dla dalszych rokowań z delegacją niemiecką sprawozdawca prosił radę o odroczenie sprawy do poniedziałku. Paul Boncour, który dziś wyjeżdża z Genewy, zapowiedział że wróci w poniedziałek celem uczestniczenia w debatach, które się wywiążą nad raportem reprezentanta Irlandji a które zapowiadają się bardzo interesująco.

O ROZBROJENIU FLOTY AMERYKA I ANGLJA NIE CHCĄ SŁUCHAĆ.

PARYŻ, 27. 5. Z konferencji rozbrojeniowej w Genewie nadchodzą do prasy informacje pesymistyczne

Anglja i Ameryka dążą do ominięcia sprawy zbrojeń morskich i przesunięcia punktu ciężkości obrad na zagadnienie zbrojeń lądowych. W kołach genewskich zapanowało przekonanie, iż nic nowego nie stanie się do dnia 12 czerwca

Ameryka i Anglja rozpoczęły na temat zbrojeń morskich rozmowy, które mogą potrwać czas dłuższy. Sprawa ta może zatrzymać dalszy bieg obrad konferencji.

PROTEST WYBORCZY Z OKRĘGU OLKUSZ — MIECHÓW

WARSZAWA, 27. 5. (wł.) W poniedziałek sąd najwyższy rozpatrywać będzie protesty wyborcze z okręgu Chrzanów — Olkusz — Miechów.

OTWARCIE WYSTAWY W CHICAGO.

LONDYN, 27. 5. (wł.) Dziś nastąpiło uroczyste otwarcie wszechświatowej wystawy w Chicago

AUDJENCJE U PREZYDENTA RZPLITEJ.

WARSZAWA, 27. 5. PAT. Prezydent Rzplitej przyjął dziś delegację 37 p. p. z Kutna, która zaprosiła p. prezydenta na święto pułkowe w dniu 27 czerwca, połączone z wręczeniem sztandaru. Następnie p. prezydent przyjął delegację komitetu towarzystwa międzynarodowych i krajowych zawodów konnych w Polsce, która zaprosiła p. prezydenta na rozgrywki o puhar narodów. P. prezydent przyjął zkolei delegację towarzystwa wyścigów konnych, która zaprosiła p. prezydenta na derby w dniu 18 czerwca. Zkolei przyjął delegację 36 p. p. L. A. a następnie członków zarządu specjalnego komitetu obchodu 250-lecia odsieczy pod Wiedniem oraz 400-rocznicy urodzin króla Stefana Batorego. Komitet prosił p. prezydenta o przyjęcie protektoratu nad powyższemi uroczystościami.

ZEBRANIE PLENARNE B. B. W. R.

WARSZAWA, 27. 5. (wł.) W dniu 1 czerwca odbędzie się plenarne zebranie BBWR na którem omówione będą sprawy, wymagające rozstrzygnięcia jeszcze przed ferjami letniemi.

NOWY REKTOR UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO.

WARSZAWA, 27. 5. PAT. W dniu dzisiejszym na posiedzeniu delegatów wydziałów uniwersytetu warszawskiego dokonano wyboru rektora na rok akademicki 1933-34. W pierwszem głosowaniu wybrany został dotychczasowy rektor prof. Józef Ujejski, który jednak wyboru nie przyjął. W II głosowaniu wybrano rektorem dr. Stefana Pieńkowskiego prof. zwyczajnego fizyki doświadczalnej, który wybór przyjął.

Wybór, jak wiadomo, podlega zatwierdzeniu przez prezydenta Rzplitej.

—oOo—

GANDHI KOŃCZY GŁODÓWKĘ

LONDYN, 27. 5 Z Bombaju donoszą, że w poniedziałek w południe kończy się trzytyg. strajk głodowy Gandhiego. Stan zdrowia Mahatmy, który od 18 dni nie przyjmuje pokarmów, jest naogół zadawalający. Wprawdzie Gandhi jest niezwykle osłabiony i może mówić ledwo dosłyszalnym głosem lecz lekarze wyrażają przekonanie, że Mahatma przetrzyma głodówkę.

Będzie jednak potrzebował conajmniej trzech tygodni, aby całkowicie powrócić do zdrowia.

PANIKA DOLAROWA.

WARSZAWA, 27. 5. W południe nastąpiła gwałtowna ucieczka od dolara.

Dolar w zaofiarowaniu po 7.50 jednak odbiorców niema.

Zjazd peowiaków w Częstochowie

Dziś o godz. 11 rano w I term., o godz. 11.30 w I. terminie w sali rady miejskiej w Częstochowie przy ul. Dąbrowskiego odbędzie się II-gi walny zjazd delegatów związku peowiaków okręgu Zagłębia Dąbrowskiego z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie, 2. wybór władz zjazdu, 3. przemówienie delegata zarządu głównego, 4. Przemówienie gości, 5. Odczytanie protokułu z I-go walnego zjazdu delegatów okręgu, 6. Sprawozdanie zarządu okręgu: a) prezesów kół powiatowych b) preze sa okręgu, c) sekretarza, d) skarbnika, e) referentów, 7. Sprawozdanie komisji rewizyjnej, 8. Sprawozdanie sądu honorowego, 9. Wybór komisji, a) Matki, b) Wnioskowej, c) Budżetowej, 10. Dyskusja nad sprawozdaniami. 11 Wybór nowego zarządu okręgu, komisji rewizyjnej i sądu honorowego, 12. Wolne wnioski

—oOo—

Tajemnica błyszczącego nosa.

Lekarz angielski wyjaśnia.

Angielski lekarz dr. Donald Laird ogłosił pracę, w której wyjaśnia, czemu to nosy ludzkie, a zwłaszcza kobiece błyszczą się rano po obudzeniu.

Zjawisko to polega na prawie krążenia i ciśnienia krwi w organiźmie ludzkim.

Ciśnienie krwi jest podczas snu człowieka o dwadzieścia punktów niższe, niż wówczas, gdy jest na jawie. Serce człowieka odpoczywa z tego powodu w czasie snu. Inaczej umieralibyśmy znacznie wcześniej z powodu wyczerpania.

Niższe ciśnienie krwi sprawia, że nie dopływa ona jednakowo do wszystkich części naszego organizmu, a nos jest jedną z tych części, gdzie ciśnienie to jest najsłabsze. Stąd nosy się błyszczą, gdy ich właściciele budzą się ze snu porannego.

Spytano więc jeszcze d-ra Lairda, czy nie ma on żadnej rady na błyszczące nosy.

— Owszem — odpowiedział z powagą — jest na to rada.

— Jaka?

— Odrobina pudru — brzmiała odpowiedź.

Morderca z Glanowa, powiatu olkuskiego

skazany na dożywotnie więzienie.

Wczoraj w sądzie okręgowym w Sosnowcu zakończył się przerwany przed 10 dniami sensacyjny proces w sprawie ponurej zbrodni, dokonanej w Glanowie w pow. olkuskim.

Jak już obszernie donosiliśmy, 39-letni Władysław Żak w zamiarze zawładnięcia majątkiem swej rodziny wystrzałami z rewolweru zamordował bratową Marjannę, bratanka Stanisława, brata zaś swego Feliksa ciężko zranił.

Dwudniowa rozprawa przeciwko krwawemu mordercy, na którą powołano kilkunastu świadków, nie ujawniła dwuch najważniejszych okoliczności, które zmusiły sąd do przerwania procesu. Zbrodniarz twierdził, iż nie miał zamiaru wymordowania rodziny swego brata, tembardziej w celu zawładnięcia jego majątkiem, natomiast, że w silnem zdenerwowaniu, w czasie kłótni powstałej między nim a bratem Feliksem który jakoby okrutnie obszedł się z ojcem liczącym 90 lat, zamykając go w chlewie itp., wyjął rewolwer i nieopatrznie pociągnął za cyngiel. Broń miała być automatyczna, to też serja strzałów wypaliła automatycznie, **zabijając Marjannę i Stanisława Żaków i raniąc Feliksa.**

Na stwierdzenie tych okoliczności, sąd na wniosek obrony powołał pięciu świadków i wezwał biegłego rusznikarza, dla dokonania oględzin broni z której padły bratobójcze strzały.

Nadzieje obrony zawiodły. **Świadkowie potwierdzili, iż między Feliksem Żakiem a oskarżonym bywały częste zatargi na tle majątkowym, biegły zaś rusznikarz orzekł, iż każdy strzał musiał być dany osobno, z czego wypływa wniosek, że broń automatycznie nie wypaliła, a że oskarżony Żak jest wyrafinowanym zbrodniarzem, który z zimną krwią mordował członków swej rodziny.**

Prokurator w przemówieniu swem domagał się jaknajsurowszego wymiaru kary, podkreślając, iż jest to najokrutniejsza, ze spotykanych w dziejach historji Zagłębia, zbrodnia

Po dwugodzinnej naradzie sąd ogłosił wyrok, skazujący podwójnego mordercę na dożywotnie ciężkie więzienie.

SLEPOTA BĘDZIE WYLECZONA.

Oftalmolog wiedeński dr. Hamburger miał w tych dniach odczyt na posiedzeniu austrjackiego towarzystwa lekarzy okulistów. Tematem odczytu była odkryta przezeń metoda zapobiegania ślepocie w wypadku postępującej atrofji nerwu wzrokowego.

Na podstawie histologicznej i fizjologicznej analizy porażonych nerwów, młody uczony przyszedł do wniosku, że przyczyną choroby nerwu wzrokowego jest zbyt słabe nakwaszanie tkanki nerwowej. Aby przyjść tkance z pomocą, dr. Hamburger dał wejść nerwowi ocznemu w kontakt z solami metalowemi przez wprowadzenie do organizmu tych soli w połączeniu z wyciągiem z gruczołu tarczycowego. Zademonstrowano kilka wypadków, gdzie chorzy skazani byli na ślepotę, a po zastosowaniu kuracji metodą dr. Hamburgera wyzdrowieli zupełnie.

INTERESA MORGANA

Sensacyjne wyniki śledztwa w sprawie banku Morgana.

WASZYNGTON, 27.5 Wczorajsze posiedzenie komisji kontrolnej senatu w sprawie banku J. P. Morgana obfitowało w sensacyjne momenty.

Okazało się, że Norman Davis otrzymał od Morgana pożyczkę 75.000 dolarów. Ustalono, że akcje Standard Bramds. Co nabyło „po okazyjnej cenie" szereg wybitnych polityków, m. in. b. prezyd. Coolidge, sekretarz skarbu Woodlin i b. sekretarz stanu Adoo. Takie akcje nabył także Lindbergh.

Wobec takich wyników śledztwa sen. Roobison postawił wniosek, domagający się natychmiastowego odwołania Normana Davisa z Genewy. Mówcy podnosili że najprawdopodobniej Norman Davis w Genewie zajmuje się niczem innem, jak tylko załatwianiem interesów banku Morgana.

MORGANOWI GROŻĄ ŚMIERCIĄ.

WASZYNGTON, 27.5. Sensacyjne wyniki śledztwa wywołały w opinji amerykańskiej olbrzymie poruszenie. Morgan otrzymuje stosy listów z pogróżkami. Wydano specjalne zarządzenia celem ochrony życia miljonera.

Publiczność wchodząca na salę rozpraw, poddawane jest szczegółowej rewizji osobistej.

Dotychczasowe wyniki śledztwa dały już realne skutki. Komisja finansowa Izby reprezentantów uchwaliła zreorganizowanie ustawy o podatku dochodowym w tym kierunku, aby bankierzy nie mogli się uchylać w przyszłości od placenia podatków.

Śledztwo i jego wyniki odbija się bezwarunkowo na kwestji długów wojennych, a to dlatego, gdyż powszechnie uważa się bank Morgona za ognisko propagandy rewizji długów wojennych, dlatego jedynie, że Morgan zastępuje interesy rządu angielskiego w Ameryce.

BORAH TEŻ.

WASZYNGTON, 27.5. Śledztwo przeciwko Morganowi daje ciągle sensacyjne wyniki.

Poza skompromitowanymi dotychczas Normanem Davisem i sekretarzem skarbu Woodinem, Lindberghiem, b. sekretarzem stanu Adoo, b. prezydentem Coolidgem oraz całym szeregiem wybitnych polityków, wypłynęły nowe nazwiska, pomiędzy innemi nazwisko znanego senatora Boraha.

Stanowisko Davisa w całej aferze tłumaczą jego zwolennicy tem, że wobec małych djet pokrywał koszty swego pobytu w Europie z funduszu, dostarczonego przez Morgana.

Na ogólną sumę operacyj emisyjnych 1.204.800.000 funtów, 446.400.0000 dokonano na rzecz obcych rządów i instytucyj.

„CZARNA LISTA".

WASZYNGTON, 27.5. Onegdajsze posiedzenie senatu amerykańskiego było bardzo burzliwe. Szereg mówców zaatakował w czasie debat nad reformą bankowości sekretarza skarbu Woodina, zamieszanego — jak wiadomo — w aferę Morgana.

Afera ta urasta do rozmiarów wielkiego skandalu międzynarodowego.

Mówcy domagali się natychmiastowej dymisji Woodina i wdrożenia przeciwko niemu doraźnych dochodzeń dyscyplinarnych.

Prasa amerykańska sporządziła specjalną czarną listę tych, którzy korzystali z „przyjacielskich usług" Morgana. Lista ta powiększa się z godziny na godzinę, nazwiskami wybitnych polityków i finansistów Ameryki.

Rocznik... 1823

CZŁOWIEK BEZ PIENIĘDZY, ŻONY I KŁOPOTÓW.

Policja, która zatrzymała na szosie pod Belgradem starego obdartego włóczęgę, była zdumiona, gdy się przekonała, że człowiek ten mówi siedmioma językami, zna 50 krajów i... ma 110 lat.

Człowiek ten, który swe długie życie spędził na włóczęgostwie, nazywa się Iwan Awramowicz i zaprzysiągł sobie, że nie spocznie aż do śmierci.

— Włóczę się tak już nieledwie od stu lat — powiedział policjantowi, który go zatrzymał — gdyż zawód włóczęgi zacząłem uprawiać, mając zaledwie lat dwanaście. Cieszę się znakomitem zdrowiem, służą mi zapylone drogi i nocleg pod gwiazdami. Spodziewam się, że pochodzę tak jeszcze dłuższy czas. Nie mam zamiaru umierać tak prędko. Wierzcie mi, że świat jest piękny.

Nie żyję z żebraniny, ale z przygodnej pracy, jaką znajduję po drodze. Teraz idę do Macedonii Południowej, gdzie także znajdę sobie jakąś pracę.

Jestem szczęśliwy, gdyż nie mam pieniędzy, żony ani kłopotów.

Iwan nosi ze sobą kij, na którym po upływie każdego przewędrowanego roku robi nacięcie.

— To na wypadek, gdyby pamięć moja osłabła — objaśnił.

Co można oczekiwać od funduszu pracy

Wywiad z dr. Madeyskim

Od czasu ukonstytuowania się naczelnych władz funduszu pracy minęło 6 tygodni, jakże długich dla tych, dla których fundusz stał się jedyną deską ratunku. Biura tej instytucji znajdują się cały nieomal dzień w oblężeniu.

Fundusz pracy stał się swojego rodzaju sezamem, do którego wrót napływają codzień nowe pielgrzymki. Trzej jego dyrektorzy: **poseł Madeyski,** oraz pp. Grunwald i Zagrodzki od pierwszego dnia urzędowania znajdują się w nielada opałach.

W poczekalniach aż się roi od interesantów.

Prości, niewykwalifikowani, może nawet niepiśmienni bezrobotni, snują się po miękkiem linoleum korytarzy. Wyobrażali sobie, że trafią odrazu przed najwyższą instancję, w której nie spotka ich zawód.

I oto czeka ich rozczarowanie. Fundusz posad nie daje. **Fundusz robót nie organizuje. Fundusz jest tylko ośrodkiem do uzgodniania planów, badania celowości i rentowności robót, fundusz przydziela kredyty.**

Nawet posady woźnych są już zajęte. Na kilka posad urzędniczych i biurowych, które wakowały w zarządzie instytucji reflektuje codzień inny zastęp zredukowanych pracowników umysłowych.

Wśród tej szarej, zgnębionej procesji spotyka się od czasu do czasu wytwornych, pewnych siebie jegomościów, którzy z miną władczą każą się meldować do prezesa, dyrektora, a jeśli nie można— to choćby do wicedyrektora.

Co tych tu sprowadziło, czego oni poszukują? Przecież niejeden z nich przyjechał tu własną limuzyną. Tę kategorję interesantów stanowią grube ryby: przemysłowcy, fabrykanci, najrozmaitsi przedsiębiorcy. **I oni zwabieni zostali tu nadzieją uzyskania tanich lub bezprocentowych pożyczek, wielkich zamówień i t. p.**

Niemało tu wreszcie i przybyszów z prowincji, ludzi bardzo namaszczonych, z grubemi tekami pod pachą, w lakierach i odświętnych strojach wizytowych, z orderami i odznakami. Przewija się tu ich dużo. Codzień inni.

Wprawne oko obserwatora bez trudu rozpozna w nich prowincjonalnych burmistrzów, prezydentów lub komisarzy samorządowych, których przypędziła do Warszawy nadzieja otrzymania subsydjów na wykończenie mostu, wybrukowanie rynku, wyposażenie techniczne rzeźni i t. p. pilnych, w lokalnej skali doniosłych inwestycyj. Niejednemu z pp. burmistrzów towarzyszy p. starosta, który imieniem „całego" sejmiku gotów jest poprzeć złożony memorjał.

Aby zadowolić wszystkich interesantów, uwzględnić każdy memorjał, nasycić posadami i pieniędzmi wszystkich potrzebujących, fundusz pracy musiałby być bankiem Morgana.

W rzeczywistości jest on tylko zaczątkiem przyszłej kasy samopomocy gospodarczej dotąd nie posiadającej własnych wpływów, żyjącej jeszcze z zaliczek skarbowych. W każdym razie popularność funduszu i zainteresowanie jego pracami w Polsce jest wielkie, a stosunek całego społeczeństwa niezwykle życzliwy. **Dr. Madeyski otrzymuje z całego kraju najrozmaitsze tego dowody.** Oto naprzykład przynoszą mu z poczty list od p. Ignacego Fredro, stróża kościelnego ze wsi Trąbki, gm. Wola, pow. garwolińskiego. Prosty człowiek, zarabiający po 25 zł. miesięcznie, w prostych słowach życzy funduszowi spełnienia jego zadań dołacza dobrowolną ofiarę za cały rok ubiegły i deklaruje również dobrowolną składkę w wysokości 1 zł. miesięcznie. Takich listów jest dużo.

Naczelny dyrektor funduszu pracy jest bardzo powściągliwy. Nie chce i nie może zbyt dużo obiecywać. Fundusz bowiem, jak dotąd, pieniędzy z wyznaczonych mu opłat nie otrzymał. Pierwsze kwoty zaczną wpływać w końcu maja i wówczas dopiero się okaże, jakiemi sumami instytucja może dysponować.

To też narazie większych robót nie było za co uruchomić. Sprecyzowano natomiast ostatecznie plan działalności funduszu na rok bieżący, ustalając definitywnie te odcinki życia gospodarczego, które fundusz darzyć będzie swojem poparciem.

— A więc poza akcją robót publicznych — mówi dr. Madeyski — desygnujemy na budownictwo kwotę 5 miljonów zł. W 70 proc. suma ta obrócona będzie na dokończenie budowli zaawansowanych, które zmarniałyby, gdyby im nie dać dachów, drzwi i okien. Resztę — 1.200.000 zł. obrócimy na zrealizowanie specjalnej koncepcji budownictwa robotniczego.

Zasadniczo kredytować będziemy tylko roboty komunalne i państwowe. W planie mamy wykończenie trzech linji kolejowych: Warszawa—Radom, Kraków—Miechów i Szczakowa—Bukowno.

Z dróg bitych mamy w opracowaniu szereg linij szosowych na terenie woj. łódzkiego oraz **szereg odcinków w kieleckiem** i warszawskiem. Z dróg wodnych skoncentrujemy się na obwałowanie Wisły, regulacji jej dopływów, a **szczególnie Brynicy, która zapewni połączenie Zagłębia Dąbrowskiego z Wisłą.**

Na wykończeniu mamy pewien poważny objekt gospodarczy, dotyczący **robót elektryczno-tramwajowych.** Na realizację tego planu dajemy pół miljona kredytu, zaś kapitał prywatny uczestniczy w tem w kwocie 2.300.000 zł.

Na rozbudowę wodociągów w rozmaitych miastach deklarujemy 3 miljony zł. Za pośrednictwem specjalnej komisji wodociągowej i tow. „Ruropol" ogółem 6 miast uzyska wodociągi.

— A wreszcie — kończy z nami nieoficjalny wywiad dr. Madeyski — kontynuujemy na dawnych zasadach akcję doraźnej pomocy dla bezrobotnych za pośrednictwem obywatelskich komitetów społecznych. Akcję tę — jak co roku — osłabiamy na lato, by zebrać większe zasoby na twardy okres zimowy.

ab

Emigracja do Palestyny

Emigracja do Palestyny jak wiadomo, w ostatnich dwu latach napotyka na coraz to większe trudności. Rząd angielski starał się regulować dopływ imigrantów, zmniejszając stale ilość wydawanych pozwoleń na wjazd zwłaszcza osobnikom, nie posiadającym majątku ani specjalnego fachu. Amatorów stale było dosyć.

Wielu wyjeżdżało legalnie wielu „szmuglowało" się przez granicę syryjską — inni znowu trochę zamożniejsi, przyjeżdżali jako turyści, a następnie rozejrzawszy się w warunkach na miejscu uzyskiwali przedłużenie prawa pobytu i osiedlali się tam, na stałe.

Kontyngent pozwoleń na bieżące półrocze tj. na okres od 1 kwietnia do 1 października wynosi 5.500 osób, — nie licząc oczywiście tych wszystkich, którzy mogą się wykazać posiadaniem ponad 1000 funt. szterling. w gotówce, — oraz specjalistów rzemieślników z gotówką ponad 250 funt. Tym dwom kategorjom — rząd nie robił dotychczas i przypuszczalnie nadal nie będzie robił trudności, gdyż element ten uchodzi za pożądany.

Ogólna sytuacja przedstawia się w ten sposób, że o ile chodzi o takzwanych pracowników umysłowych handlowych, oraz o zawody wyzwolone inteligenckie, jak lekarze, inżynierowie ,architekci, adwokaci — to rynek jest zupełnie nasycony i dla tej kategorji emigrantów miejsca tam niema.

Zmieściłoby się natomiast jeszcze sporo robotników na rolę rzemieślników specjalistów i drobnych przemysłowców

Co do tych dwuch ostatnich kategoryj, to nawet posiadanie kapitału nie gra tu znacznej roli, — lecz specjalna fachowość — kapitał bowiem dla naprawdę wykwalifikowanych rzemieślników i pracowników — znalazłby się na miejscu.

Tak przynajmniej [illegible] do ostatnich miesięcy przed wypadkami w Niemczech. Obecnie w związku z prześladowaniami żydów w Niemczech napływ chętnych do wyjazdu zwiększył się niesłychanie. Podobno rząd angielski oświadczył gotowość prowadzenia liberalniejszej polityki i imigracyjnej wobec uchodźców z Niemiec — jak daleko pójdzie w tym kierunku — niewiadomo. Faktem jest, że napływ będzie duży i że niewątpliwie odbije się to ujemnie na kontyngencie zezwoleń jakie będą wydawane dla żydów z Polski.

Rozmaitości

UPAMIĘTNIENIE ODSIECZY WIEDEŃSKIEJ NA ZNACZKU DLA POLECONYCH LISTÓW ZAGRANICZNYCH.

Ministerjum poczt i telegrafów przygotowuje nowy znaczek pocztowy dla upamiętnienia odsieczy wiedeńskiej. Znaczki te wykonane będą według znanego obrazu historycznego Matejki i utrzymane w kolorze szafirowym.

Z uwagi na to, że niema dotąd znaczków odpowiadających ofrankowaniu zagranicznych listów poleconych, nowa serja wypuszczona będzie w wartości 1 zł. gr. 20.

Pierwsze znaczki pamiątkowe wysłane będą na międzynarodową wystawę filatelistyczną w Wiedniu.

—oOo—

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA INSRUKTORÓW HARCERSKICH.

W okresie wielkiego zlotu harcerskiego pod Budapesztem odbędzie się 7-ma międzynarodowa konferencja instruktorów skautowych, w której wezmą udział przedstawiciele 53 organizacyj harcerskich z 47 państw.

W imieniu harcerstwa polskiego na tę konferencję wyjeżdża delegacja, na czele z przewodniczącym związku harcerstwa polskiego, wojewodą dr. Michałem Grażyńskim

W skład delegacji wchodzą wiceprzewodniczący ZHP. ks. dr. Jan Mauersberger, naczelnik głównej kwatery harcerzy sędzia Antoni Olbromski, członek naczelnej rady harcerskiej prof. dr. Tadeusz Strumiłło, komisarz międzynarodowy ZHP. p. Ignacy Wołkowicz, oraz zastępca komisarza międzynarodowego p. Henryk Kapiszewski.

Delegacji polskiej przypadło w udziale wygłoszenie dwuch referatów z ogólnej liczby 10, jakie znajdują się na porządku obrad konferencji. Prof. Strumiłło wygłosi referat o obozownictwie, kom. Wołkowicz zaś o wymianie młodzieży z zagranicą.

—oOo—

Szczęście w nieszczęściu

Prawdziwem nieszczęściem dla palacza jest zalecenie lekarskie, aby ze względu na szkodliwość nikotyny w niektórych wypadkach niedomagania zdrowia zaprzestał palenia. Sami lekarze wiedzą o tem, że nagłe pozbawienie palacza tytoniu jest nietylko udręką, ale i prawdziwą szkodą. Toteż z przykrością stwierdzić należy, że zarówno palacze, jak i lekarze w zbyt małym stopniu zdają sobie sprawę z istnienia papierosów odnikotynowanych. Tak jest, papierosów, pozbawionych nikotyny.

Nie mówimy tutaj bynajmniej o żadnych fikcyjnych sposobach odnikotynowania papierosów w postaci mechanicznych filtrów, lecz o prawdziwem chemicznem odnikotynowaniu papierosów.

W sprzedaży znajdują się odnikotynowane papierosy Polskiego Monopolu Tytoniowego „Ergo", „Egipskie" i „Egipskie Przednie". Każdy może jednak zamówić sobie dowolny odnikotynowany gatunek papierosów w ilości od 500 sztuk za dopłatą 1 grosza od sztuki, które otrzyma w najkrótszym czasie.

S. K.

FRONTEM KU MORZU!

Imponujące uroczystości święta morza

Tegoroczne Święto Morza w dniu 29 czerwca będzie nosiło charakter nieco odmienny od uroczystości zeszłorocznej. O ile w ubiegłym roku rzesze wszystkich warstw społeczeństwa polskiego dały manifestacyjnie wyraz w jednomyślnej opinji, że Polska i jej przyszłość leżą na morzu, o tyle w roku bieżącym uroczystości, przeniesione na teren całej Rzplitej i ośrodki polskie zagranicą, będą miały charakter przedewszystkiem wielkiej manifestacji politycznej, którem wyrazem będzie:

1) Zamanifestowanie woli całego narodu przed światem bezwzględnego utrzymania naszego stanu posiadania nad Bałtykiem.

2) Uświadomienia wszystkich obywateli o bezwzględnej konieczności posiadania przez Polskę silnej floty wojennej.

3) Zrozumienie przez społeczeństwo konieczności posiadania własnych kolonij morskich, jako terenu niezbędnego do lokowania nadmiaru przyrostu naturalnego i pomostu do rozwoju gospodarczego Rzplitej

W dniu 29 czerwca r. b. wszyscy polacy na świecie muszą sobie uprzytomnić tę niewzruszoną prawdę i świętą wiarę, że nasze wybrzeże jest gwarancją urzeczywistnienia naszych planów mocarstwowych, że na wybrzeżu mogą tylko stanąć fundamenty polskiej polityki morskiej, dającej nam rękojmię naszego rozwoju gospodarczego światowego i kulturalnej ekspansji. To też, aby uroczystości tegoroczne wypadły jaknajwspanialej komitet wykonawczy święta morza opracował bogaty projekt obchodu, który przedstawia się jak następuje:

Przeddzień, środa, 28 czerwca:

1) O godzinie 15-ej, punktualnie według czasu podanego przez radjo, odzywa się w całej Polsce — gwizd syren, fabrycznych, statków żeglugi morskiej i śródlądowej, parowozów kolejowych, wszystko, co tylko posiada takie, czy inne sygnały, odzywa się, — dając tem znak do uczczenia poległych w obronie granic zachodnich. Na ten sygnał, który jest równocześnie jakby komendą „Stój" oraz na gwizdki policji zatrzymuje się manifestacyjnie — na jedną minutę cały ruch w Polsce. Gwizd trwa ewentualnie dalej, do pięciu, dziesięciu, lub piętnastu minut, podawany jest też przez radjo i t. d.

2) Niezwłocznie po tym sygnale — ludność przystępuje do dekorowania swych domostw, sklepów, wystaw i t. p.

3) O godzinie 20-ej, punktualnie według czasu podanego przez radjo, wyrusza capstrzyk wszystkich orkiestr, jakie tylko istnieją w Polsce, uregulowany przez miejscowe władze wojskowe i policyjne. Równocześnie rozpoczyna się iluminacja całego kraju.

Na większych wzgórzach, a zwłaszcza wśród zachodnich granic Polski rozpalają mieszkańcy pobliskich miejscowości znicze które płoną do północy; po wszystkich zakątkach Polski idą wicie, zwołujące ludność na wiece, które odbyć się mają w dzień „święta morza" o godzinie 13-ej.

Wzdłuż wszystkich rzek i nad jeziorami płoną ognie, gmachy publiczne są iluminowane, we wszystkich oknach domostw mieszkańcy zapalają światła, wywieszają lampiony, w ogrodach publicznych, nad stawami, nad wodą spalane są ognie sztuczne, na wszystkich wodach bieżących puszczane wianki, które — przynajmniej w tym roku przenosi się z wigilji św. Jana na wigilję św. Piotra i Pawła; wszystek tabor pływający żeglugi morskiej i śródlądowej, oraz cały tabor sportowy, jest oświetlony i udekorowany zielenią.

Święto morza, czwartek, 29 czerwca:

1) O godzinie 8 wychodzą wszystkie orkiestry z pobudką.

2) Domy wszystkie są udekorowane zielenią, chorągwiami o barwach narodowych, nalepkami, proporczykami Ligi Morskiej, wszystkie tramwaje, samochody i t. p. mają te proporczyki, powystawiane są wszędzie modele okrętów, łodzi i t. p., porozpinane są żagle, wiosła i siecie rybackie — niemal w każdym domu.

3) O godzinie 10-ej biją w całej Polsce wszystkie dzwony przez dziesięć do piętnastu minut i rozpoczynają się uroczyste nabożeństwa we wszystkich świątyniach, oraz msze polowe, z udziałem wojska i t. p.

4) Po nabożeństwach ruszają zewsząd pochody ku najbliższej strudze wody.

5) O godzinie 12 odbywa się uroczyste święcenie wody, taboru żeglarskiego i sportowego, biją działa na wiwat, orkiestry grają hymn narodowy, całe lotnictwo jest w powietrzu i zarzuca kraj cały ulotkami. Bezpośrednio po święceniu wody odbywa się wszędzie defilada całego taboru pływającego, a za ostatnią łodzią — publiczność rzuca masowo na wodę chorągiewki o barwach narodowych, przymocowane do deseczek i t. p.

6) O godzinie 13 — akademje i wiece. Z wieców tych idą po uchwaleniu rezolucji manifestacyjnych — sztafety — konne, rowerowe, motocyklowe, samochodowe, kolejowe — ze wszystkich zakątków Polski, przez wszystkie większe ośrodki, do Warszawy, przekazujące te rezolucje do olbrzymiej skrzynki pocztowej, ustawionej w Warszawie, na placu Józefa Piłsudskiego. Skrzynka ta zapełnia się już do wieczora dnia święta morza, ale jeszcze dni następnych przybywają sztafety. Ilość rezolucyj podawana jest przez megafony i przez radjo, czytana jest treść ważniejszych rezolucyj.

7) Popołudniu zabawy ludowe, regaty na rzekach i jeziorach i t. p.

8) Wieczorem uroczyste przedstawienia i t. p.

89) O godzinie 21 — cała Polska śpiewa: „Nie damy ziemi..."

Na naszym terenie święto morza powinno wypaść jaknajokazalej. Całe społeczeństwo zagłębiowskie powinno wraz z całem społeczeństwem polskiem pokazać światu, że umiemy się organizować i że jesteśmy narodem zdyscyplinowanym.

Polacy! frontem ku morzu!

Prezydent Rzplitej Ignacy Mościcki w Kielcach

Jak się dowiadujemy przyjazd p. prezydenta Rzplitej Ignacego Mościckiego do Kielc w dn. 2 czerwca, o czem swego czasu już donosiliśmy, jest zdecydowany.

Pan Prezydent weźmie udział w obchodzie 15-lecia istnienia pułku artylerji legjonów, a ponadto zaszczyci swoją obecnością uroczystość poświęcenia fundamentów pod dom PW. i WF., który stanie przy zbiegu ulic Legjonów i 3-go Maja, opodal historycznej mety marszu 1-ej kadrowej. Spodziewany jest również udział p. Prezydenta w otwarciu wielkiego nowoczesnego basenu pływalni, zbudowanego na stadjonie sportowym.

Uroczystości powyższe w związku z zapowiedzianym przyjazdem Głowy Państwa zapowiadają się imponująco.

Odsłonięcie pomnika

ufundowanego ku czci poległych oficerów i żołnierzy 11 p.p. w Będzinie

W sali starostwa odbyło się onegdaj plenarne posiedzenie pow komitetu budowy pomnika ku czci poległych oficerów i żołnierzy 11 p. p. ziemi będzińskiej, przy udziale 40 osób.

Zagaił i przewodniczył zebraniu starosta Boxa, który zapoznał zebranych z przebiegiem dotychczasowych prac związanych z budową pomnika.

Termin odsłonięcia pomnika wyznaczono nieodwołalnie na dzień 11 czerwca r. b. Dr. Ryder zreferował program uroczystości odsłonięcia pomnika, który zapowiada: dnia 10 czerwca, godz. 9 rano w kościele parafjalnym w Będzinie nabożeństwo żałobne za poległych oficerów i żołnierzy 11 p. p., godz. 6 wiecz. egzekwie w kościele parafjalnym w Będzinie i o godz. 7.30 wiecz. capstrzyk.

Dnia 11 czerwca godz. 6 rano — pobudka i zaciągnięcie warty przed pomnikiem przez b. żołnierzy 11 p. p. ;godz. 9.30 rano msza polowa pod pomnikiem na Placu 3 maja w Będzinie; godz. 10.15 rano przemówienie przewodniczącego kom. budowy pomnika i odsłonięcie pomnika, poczem uroczysta zmiana warty przez obecnych żołnierzy 11 p. p., przemówienie dowódcy 11 p. p, przejęcie pomnika, przemówienie delegacyj i składanie wieńców. Następnie odbędzie się uroczyste wręczenie fanfar 11 p. p., ufundowanych przez samorządy powiatów: będzińskiego, zawierckiego, olkuskiego i tarnogórskiego, poczem dekoracja odznaką pułkową b. żołnierzy—założycieli 11 p. p. O godz. 12 w poł. defilada, po której odbędzie się obiad żołnierski.

Organizacje proszone są o wzięcie udziału ze sztandarami.

Komitet prosi o zgłoszenie udziału z podaniem ilości członków delegacji do przewodniczego sekcji porządkowej wicestarosty Izydorczyka gmach starostwa w Będzinie do dnia 7 czerwca wł.

Zbiórka delegacyj w dniu 11 czerwca o godz. 8.30 rano w Będzinie na placu Sokoła (vis a vis starostwa).

KRONIKA

KALENDARZYK

Maj 28 Niedziela

Dziś: Augustyna
Jutro Teodozji
Wschód słońca: 3.42
Zachód słońca: 19.41

RADJO

WARSZAWA.

Niedziela, 28 maja.

8.55. Program na dz. nast. 9.00. Tr. z Korpusu Kadetów. nr. 1 Marszałka Piłsudskiego we Lwowie 10.45. Muzyka religijna. 11.58. Sygnał czasu 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Kom. PIM. 12.15. Poranek muz. z Filh. Warsz. 14.00 Ulepszenie domowego przerobu mleka. 14.20. Płyty. 14.40. O gospodarstwach nadzorowych. 15.00. Kom. roln. 16.00. Program dla młodzieży 16.25. Płyty. 16.45. Kącik językowy. 17.00. Recital fortepianowy. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Muzyka lekka. 19.00. Rozmaitości. 19.25. Słuch. ze Lwowa. 20.00 Wesoła aud. ze Lwowa. 20.30. Koncert wiecz. W przerwie wiad. sport. 22.30. Muzyka tan. 22.55. Kom. meteor. i kom. polic. 23.00. Muzyka tan.

KATOWICE.

Niedziela, 28 maja.

9.00. Naboż. ze Lwowa. 10.45. Płyty. 11.20. Tr. z Warsz. 11.58. Sygnał czasu. 12.10 Tr. z teatru Polsk. w Katowicach 13.00. Tr. z Warsz. 14.00. Nowoczesna Polska w SMP. 14.20. Recital śpiew. 14.40. Skrzynka poczt. 14.55. Intermezzo muz. 15.05. Muzyka z Krak. 16.00. Program dla dzieci. 16.25. Pieśni majowe z Krak. 16.45. Tr. z Warsz. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Muzyka lekka. 18.30. Bery bojki śląskie 19.00. Rozmaitości. 19.10 Intermezzo muz. 19.25 Tr. ze Lwowa. 20.30. Koncert wiecz z Warsz. 22.00. Kom. sport. 22.05. Program na dz. nast. 22.10. Płyty. 22.55. Tr. z Warsz.

WARSZAWA.

Poniedziałek, 29 maja.

11.40. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 11.58. Sygnał czasu 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Płyty. 13.20. Kom. PIM. 15.0. Kom. Państw. Inst. Eksport. 15.15. Kom. gospod. 15.25. Przegląd kom. 15.35 Skrzynka poczt. 15.50. Płyty. 16.25. Francuski. 16.40. Odczyt Zagadnienia gospod. 17.0. Koncert solistów. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Przemówienie w jęz. franc. 18.15. Muzyka lekka. 19.00 Rozmaitości. 19.20 Skrzynka pocztowa. 19.30. Na widnokręgu. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Opera z płyt Rigoletto. W przerwie 1. wiad. sport. w 2 Dod do Pras. Dz. Radj. 22.15. Skrzynka pocztowa 22.30. Płyty. 22.55. Kom. meteor. i kom polic. 23.0. Muzyka tan.

—oOo—

Z KIELC.

W SPRZECZCE O GRUNT ZABIŁ UMYSŁOWO CHOREGO.

Onegdaj we wsi Trzciniec, gm. Nagłowice, pow. jędrzejowskiego, pomiędzy Romanem Bednarczykiem a Stanisławem Kobzą, umysłowo chorym wynikła sprzeczka o wspólne kamieniołomy, która przerodziła się wkrótce w krwawą bójkę.

W czasie bójki Bednarczyk dobył z zanadrza noża i ugodził nim w brzuch Kobzę, zabijając go na miejscu. Po dokonaniu krwawego mordu Bednarczyk sam zgłosił się z okrwawionym nożem na posterunku P. P. i opowiedział o dokonanej zbrodni.

Bednarczyka aresztowano i osadzono w więzieniu.

(k) **Włamywacze rozbili kasę ogniotrwałą.** Onegdajszej nocy na stacji kolejowej Wysokie — Koli, pow. kozienickiego, złodzieje włamali się do zamkniętej kancelarji i zawiadowcy stacji skąd skradli kasę ogniotrwałą oraz dokonali z magazynów kradzieży obuwia.

Złodzieje skradzioną kasę położyli na wóz i odwieźli pod zwrotnicę, gdzie rozbili ją łomem żelaznym i zabrali z niej 80 zł. gotówki. Z kolei włamywacze zdjęli swoje stare buty i wrzucili w żyto ,a włożyli nowe obuwie skradzione z magazynu.

(k) **Pożar majątku Podgaj.** Onegdaj w majątku Podgaj, pow. jędrzejowskiego należącego do Eugenjusza Biernackiego, wybuchł pożar, który zniszczył stodołę, 2 obory, 2 szopy wraz z paszą i zapasami zboża, oraz inwentarz martwy.

Straty wynoszą 15.000 zł. Przyczyna pożaru narazie nieustalona.

Z SOSNOWCA.

(s) **Akademja w gimnazjum im Staszica.** Dziś o godz. 5 popoł., w lokalu gimnazjum im. Staszica w Sosnowcu staraniem młodzieży P. C. K. przy gimnazjum odbędzie się akademja ku czci matki.

O przybycie na akademję prosi w imieniu młodzieży — dyrekcja gimnazjum.

WYCHODŹTWO I POWRÓT WYCHODŹCÓW.

Według ostatnich zestawień w ciągu kwietnia rb. wyjechało z Polski ogółem 3.658 emigrantów, w tem 2.392 do krajów europejskich i 1.266 do krajów pozaeuropejskich.

Do Francji wyjechało 1.149 emigrantów, do Niemiec 58, do innych krajów europejskich 1.185, do Stanów Zjednoczonych 125, do Kanady 68, do Argentyny 54, do Brazylji 61, do Urugwaju 21, do innych krajów Ameryki 63, do Palestyny 867, oraz do innych krajów 7 osób.

W tym samym okresie czasu powróciło do Polski 2.268 wychodźców w tem 1.814 z krajów europejskich i 454 z krajów pozaeuropejskich. Z Francji przybyło 1.314 osób, z Niemiec 81, z innych krajów europejskich 419 osób, ze Stanów Zjednoczonych 22, z Kanady 86, z Argentyny 264, z Brazylji 6, z Urugwaju 9, z innych krajów Ameryki 4, z Palestyny 6, oraz z innych krajów 57 osób.

—oOo—

WIELKA ZABAWA OGRODOWA W LASKU SOSNOWIECKIM.

Staraniem Kół Opieki Rodzicielskiej przy Państwowem Seminarjum Nauczycielskiem Żeńskiem w Sosnowcu, zostanie urządzona w dniu 28 maja br. w lasku sosnowieckim (ul. Prezydenta Mościckiego) „Wielka Zabawa Ogrodowa“ (z tańcami).

Początek zabawy o godzinie 15. Podczas zabawy przygrywać będzie orkiestra dęta 23 P. A. L.

Bufet na miejscu obficie zaopatrzony.

Na program zabawy złożą się: tańce dla publiczności, popisy taneczne dzieci szkoły ćwiczeń i uczenic seminarjum, wędka szczęścia, poczta, francuska, koło szczęścia, serpentiny, konfetti, ognie bengalskie i wiele innych atrakcyj i niespodzianek. Szczegóły w afiszach.

Czysty dochód z zabawy przeznacza się na kolonje letnie dla najbiedniejszych uczenic seminarjum i dzieci szkoły ćwiczeń.

Miłych gości zaprasza serdecznie.

Koło Opieki Rodzicielskiej Seminarjum i Szkoły Ćwiczeń.

—oOo—

„Dyrekcja Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego Żeńskiego im. Marji Konopnickiej w Sosnowcu niniejszem ogłasza: z początkiem nowego roku szkolnego (1933/34) otwiera się przy wyżej wymienionym Zakładzie I-szą klasę państwowego gimnazjum żeńskiego nowego typu na miejsce zlikwidowanego II-go kursu seminarjum.

Do nowootwartego gimnazjum państwowego mogą być przyjmowane dziewczynki, które w bieżącym roku szkolnym kończą 6-ty i 7-my oddział szkoły powszechnej, albo II-gą klasę gimnazjum starego typu.

Zgłoszenia i wpisy przyjmuje Sekretarjat Seminarjum — Pogoń, ul. Bracka 10. od 29 maja do 3 czerwca b. r. włącznie — od godziny 9-ej do 14-ej.

Egzaminy wstępne, przeprowadzone systemem lekcyjnym i trwać będą od 6-go do 10-go czerwca b. r.“

(s) **Sukces fotografa sosnowieckiego.** Znany artysta fotograf p. Stanisław Lazar, właściciel zakładu fotograficznego „Foto - Lazar“ w Sosnowcu otrzymał z kancelarji prezydenta Rzplitej specjalne podziękowanie za artystyczne wykonanie szeregu zdjęć fotograficznych dla p. Prezydenta.

—oOo—

Z BĘDZINA.

POPARZENIE.

W mieszkaniu Wiktorji Kmieć, zam. przy ul. Małachowskiego 14 w Będzinie miał miejsce onegdaj nieszczęśliwy wypadek poparzenia, któremu uległa 8-letnia dziewczynka córka Kmieciowej.

Wypadek wywołał niejaki Zajączkowski, który w czasie fabrykowaniu „puchu“ z cukru, spowodował raptowne zapalenie się spirytusu. Stojący tuż przy Zajączkowskim dziewczynkę objął błyskawicznie płomień. Doznała ona poparzenia twarzy i opalenia włosów.

Kmiecieniównę przewieziono do szpitala.

Tydzień polskiego czerwonego krzyża

1. VI. — 10. VI. 1933 r.

Komitet organizacyjny tygodnia polskiego czerwonego krzyża wybrany w dniu 18 maja rb. zwraca się z gorącym apelem do miejscowego społeczeństwa o poparcie w tygodniu PCK. akcji, zmierzającej do powiększenia funduszów tej szczególnie w obecnych czasach tak potrzebnej instytucji.

Dzięki zezwoleniu gwarectwa hrabia Renard urządzona będzie w parku sieleckim zabawa, połączona z loterją fantową i innemi atrakcjami. Zbiórką fantów na loterję zajmie się komitet w ostatnich dniach maja. Siostry czerwonego krzyża wraz z reprezentatem komitetu, opatrzeni w odpowiednie upoważnienia zbierać będą fanty w dniach poprzedzających tydzień PCK.

Gorąco uprasza się wszystkich o poparcie tej zbiórki i ofiarowanie darów.

Prócz zbiórki fantów komitet organizuje sprzedaż nalepek z któremi osoby upoważnione będą obchodzić mieszkania, aby na tydzień PCK. wszyscy mieli sposobność zaopatrzyć się w nalepki na okna.

Niech zewnętrzny wygląd Sosnowca od dnia 1 — 10 czerwca przypomina wszystkim, jak ważną placówką jest w obecnej dobie polski czerwony krzyż, albowiem rozwój czerwonego krzyża — to poczucie zwiększonego bezpieczeństwa w chwilach katastrofy.

Komitet organiz. tygodnia P. C. K. w Sosnowcu.

Wycieczka do Gdyni

Wycieczka do Gdyni, zorganizowana przez radę powiatową BBWR na Zielone Święta — cieszy się niebywałem powodzeniem.

Uzyskana przez nas pewna ilość miejsc dla czytelników „Expresu Zagłębia“ — jest już na wyczerpaniu.

Dla zorjentowania podajemy szczegóły zapisów na wycieczkę do Gdyni

Każdy uczestnik wycieczki na wpłacone zł. 13 winien otrzymać pokwitowanie z pieczęcią rady powiatowej BBWR. Pokwitowanie to dn. 2 czerwca br. należy wymienić w punktach zgłoszeń na legitymację wycieczkową, która uprawniać będzie na przejazd do Gdyni i zpowrotem.

Organizacje i grupy zbiorowe, przyjmujące zgłoszenia i pieniądze, winny sporządzać listy imienne uczestników z dokładnemi adresami i te przedstawiać w punktach zgłoszeń, poczem otrzymają dla każdego uczestnika wycieczki oddzielne pokwitowanie.

Ostateczny termin przyjmowania zgłoszeń uczestnictwa w punktach zgłoszeń bezwzględnie upływa dnia 1 czerwca br. o godz. 20. Listy uczestników i pieniądze tegoż dnia, po zamknięciu zgłoszeń, kierownicy punktów zgłoszeń winni niezwłocznie złożyć skarbnikowi komitetu wycieczki, urzędującemu w Sosnowcu „Kuźnica“ ul. Warszawska 22, do godz. 22.

Osoby, które wpłaciły pieniądze na wyjazd w redakcji „Expresu Zagłębia“ bez pokwitowania proszone są o odebranie pokwitowań, celem zamienienia ich na legitymacje wycieczkowe.

Komitet Wycieczki do Gdyni.

Sprawa p. Narbutta contra p. Michael

w sądzie najwyższym.

WYROK UNIEWINNIAJĄCY P. MICHAELA ZOSTAŁ UCHYLONY.

W dniu 24 maja odbyła się w sądzie najwyższym w Warszawie sprawa p. Wincentego Narbutta, sekretarza sejmiku będzińskiego przeciwko inż. A. Michaelowi i p. H. Stryjewskiemu, redaktorowi od pow. „Kurjera Zachodniego“, oskarżonym o zniesławienie p. Narbutta w artykule „Kurjera Zachodniego“.

W artykule tym p. Michael polemizując ze starostą Boxą o gospodarce powiatowej postawił szereg zmyślonych zarzutów p. Narbuttowi, który wystąpił z tego powodu na drogę sądową.

W sądzie okręgowym i sądzie apelacyjnym p. Michael nie podtrzymywał już tych zarzutów **tłumacząc się tem, że napisał tak jak słyszał, że jednak działał w dobrej wierze jako publicysta i w zaufaniu do informatorów Obydwie te instancje sądowe uniewinniły p. Michaela, wychodząc z błędnego założenia, że p. Michael chociaż nie udowodnił prawdziwości tych zarzutów to jednak działał w dobrej wierze.**

Na skutek skargi kasacyjnej, wniesionej do sądu najwyższego przez adwokata dr. Pawełka, pełnomocnika p. Narbutta, sąd najwyższy w dniu 24 maja **wyroki uchylił i przekazał całą sprawę sądowi apelacyjnemu do ponownego osądzenia**

SPRAWA ZNIŻKI CENY PRĄDU W BĘDZINIE.

Elektrownia okręgowa w Zagłębiu i miejski zakład elektryczny w Będzinie obniżyły ostatnio swym odbiorcom cenę prądu. Zniżka ta nastąpiła wskutek spadku ceny węgla. O ile cena węgla ulegnie dalszej obniżce to, zakłady elektryczne będą zmuszone również obniżyć cenę prądu, gdyż tak nakazują uprawnienia (koncesje) wydane tym zakładom przez rząd.

(b) **Dziś w kinie „Światowid“ akademja ku czci matki. Dziś o godz. 12 w** poł. w sali kina „Światowid“ w Będzinie odbędzie się akademja poświęcona ku czci matki.

Akademję tą urządza dziatwa szkolna.

Program zapowiada: przemówieniem kierowniczki p. E. Podleńskiej, poczem deklamacje uczenic, popisy orkiestry szkolnej, pokaz gimnastyczny i baśń fantastyczną w wyk. dzieci p. t. „Wieszczka lalek“.

Z CZELADZI.

(c) **Wycieczka do Okradzionowa.** Związek rezerwistów w Czeladzi w pierwszym dniu Zielonych Świąt organizuje dla swych członków i sympatyków wycieczkę krajoznawczą w okolice Błędowa i Okradzionowa. Zapisy przyjmuje i bliższych informacyj udziela p. Placek.

(c) **Zebranie zw. podof. rez. w Czeladzi.** Dziś o godz 9.30 rano w lokalu „Kuźnicy“ przy ul. Bytomskiej odbędzie się ogólne zebranie związku podoficerów rez. w Czeladzi.

Na zebraniu między innemi omawiana będzie sprawa fundacji i poświęcenia sztandaru związkowego.

(c) **Organizacyjne zebranie zw. strzeleckiego na Piaskach.** Dziś o godz. 10 rano w szkole przy ul. Kościuszki na kolonji Piaski odbędzie się organizacyjne zebranie związku strzeleckiego na Piaskach.

—oOo—

Z DĄBROWY.

DZIŚ OTWARCIE WYSTAWY LOTNICZO - GAZOWEJ W DĄBROWIE.

Przypominamy, że dziś o godzinie 9 rano w lokalu LOPP ul. Sienkiewicza 11 w Dąbrowie zostanie otwarta bardzo interesująca wystawa lotniczo - gazowa.

Na wystawie zapoznać się można z rozmaitemi typami masek gazowych, aparatami tlenowemi, kostjumami przeciwiperytowemi, aparatami do odkażania i innym sprzętem przeciwgazowym.

Na dziedzińcu LOPP został ustawiony domek drewniany przewieziony z Sosnowca, który jest przepisowo uszczelniony dla obrony od gazów trujących i posiada filtr ziemny z wentylatorem dla oczyszczania powietrza. Poza tem wystawionych jest szereg modeli latających.

Wystawa otwarta codziennie od godz. 9 do 1 popoł. i od 3 do 7 wiecz.

(d) **Otwarcie wystawy.** Staraniem świetlicy nr. 1 dla bezrobotnych w Dąbrowie odbędzie się dziś o godz 12 w poł. otwarcie wystawy — bazaru, na której znajdą się prace wykonane przez zespół artystyczno - malarski, jaki istnieje przy świetlicy.

„Zabytek przeszłości"

we wsi Łany Wielkie, pow. olkuskiego

Od jednego z naszych czytelników otrzymaliśmy następujący list:

We wsi Łany Wielkie, pow olkuskiego, istnieje zwyczajem katolickim krzyż przydrożny. Wsparty on jest na postumencie kamiennym i z dali przedstawia z krzyżem bar dzo ładną całość. Podejdźmy jednak bliżej i przypatrzmy się uważniej podstawie. Jest to kamienny graniastosłup kwadratowy, zemszały i oczerniały od deszczu, śniegu, mrozu i gorąca, a na nim widnieje następujący napis:

„Błogosław Boże Najjaśniejszemu Aleksandrowi II Cesarzowi Wszech Rosji i królowi polskiemu..."

Jakże to smutnie świadczy, że pa mintki tego rodzaju, o ile to pamiątką nazwać można istnieją jeszcze i przenoszą nas w czasy dawne, kiedy to najjaśniejszy Aleksander II, przy pomocy knuta kozackiego chłostał naszych pradziadów i dziadów za to, że byli polakami. A przypomnijmy sobie ziemię chełmską, prześladowania unitów i wiele wiele bezeceństw i okrucieństw najjaśniejszych cesarzów.

Uważam, że to jest bluźnierstwo stawiać wizerunek Chrystusa na postumencie, przeznaczonym dla byłego prześladowcy narodu polskiego Chrystus i Aleksander II — wszak to paradoksalne zestawienie.

Dziwię się, że przedstawiciele inteligencji wsi Łany Wielkie nie zwróciły na to uwagi, a o ile to uczynili, że przeszli nad tą sprawą do porządku dziennego. Możeby w takim razie mieszkańcy wsi Łany Wielkie załatwili jakoś z tą pamiątką „błogonadziożności" carskiej, a wizerunek Chrystusa umieścili na godniejszej podstawie.

Sądzę, że odpowiednie władze zabiorą w tej sprawie zdecydowany i ostateczny głos.

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

MIĘDZYMIASTOWE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE W SOSNOWCU.

Dziś, o godz. 10 rano, jak już donosiliśmy na boisku PW i WF w Sosnowcu odbędą się wielkie międzymiastowe zawody lekkoatletyczne urządzone staraniem STS „Strzała" w Sosnowcu między reprezentacjami Dąbrowy i Sosnowca.

O MISTRZOSTWO KL. A.

W Sosnowcu na boisku „Policyjnego" gospodarze o godz. 17 spotkają się z Ruchem.

Przedmecz o godz. 3 popoł.

W Będzinie na boisku „Hakoahu" o godz. 11 przed południem odbędą się ciekawe zawody między sosnowiecką „Unją" a K. S. Zagłębianką.

Przedmecz rezerw o godz. 9 rano.

W Czeladzi CKS. grać będzie z Solvayem.

Początek o 5 popoł.

W Dąbrowie na stadjonie miejskim „Zagłębie" spotka się z Sarmacją.

Początek o godz. 5 popoł.

O godz. 3 popoł. Dąbrowa walczy o mistrzostwo kl. B z Nad — Brynicą.

ZLIKWIDOWANIE ZATARGU W ZARZĄDZIE K. Z O. P. N. W CZĘSTOCHOWIE.

Jak już donosiliśmy, prezes okręgu kieleckiego P. N w Częstochowie p. Egierski, na skutek nieporozumień w łonie zarządu podał się do dymisji.

W związku z zatargiem w okręgu piłkarskim przybyli do Częstochowy delegaci P. Z. P. N. w osobach p. Marlińskiego i wiceprezesa PZPN. dr. Michałowicza.

Po trzygodzinnej konferencji zatarg został zlikwidowany i p. Egierski nadal będzie pełnił funkcje prezesa okręgu.

PORAŻKA JĘDRZEJOWSKIEJ I TŁOCZYŃSKIEGO W GRZE PODWÓJNEJ.

W międzynarodowych tenisowych mistrzostwach Francji w Paryżu, para polska Jędrzejowska — Tłoczyński pokonana została przez parę angielską Whitfingstall — Hughes 4:6 4:6

W grze podwójnej pań Jędrzejowska z włoską partnerką Valerio pokonane zostały przez parę Herotin — Rosambert 6:2, 6:4, 6:1.

Z ZAWIERCIA.

(z) **Zawody rejonowe.** Dziś w godz. popołudniowych w Nowej Wsi odbędą się zawody rejonowe straży ogniowych rejonu Mierzęcice. W zawodach wezmą udział straże: z Mierzęcic, Sadowia, Przeczyc, Toporowic, Zendka, Boguchwałowic, Brudzowic i Nowej Wsi.

(z) **Usiłowanie samobójstwa.** Kazimiera Cudakówna, usiłowała onegdaj popełnić samobójstwo przez wypicie większej dozy esencji. Po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono ją w stanie groźnym do szpitala kasy chorych.

MIESZKAŃCY ŁAZ ROZPOCZĘLI WALKĘ O ZNIŻKĘ CEN PRĄDU ELEKTRYCZNEGO.

W Łazach, w sali domu Z. Z. K. pod przewodnictwem p. Wołkowskiego odbyło się zebranie protestacyjne przeciwko nadmiernym cenom energji elektrycznej i opłatami za dzierżawę liczników, pobieranych od miejscowych konsumentów prądu elektrycznego przez elektrownię w Małobądzu. Stwierdzić należy, że ceny prądu i opłaty za dzierżawę liczników w Łazach są obecnie znacznie wyższe, aniżeli w sasiednich miastach Zagłębia np. w Zawierciu.

Mieszkańcy Łaz na zebraniu, po przeprowadzeniu na ten temat b. ożywionej dyskusji, wysunęli żądania, aby opłata za energję elektryczną wynosiła nie więcej jak 45 groszy za klw. godzinę, zaś opłaty za dzierżawę licznika 90 groszy miesięcznie. Celem przedstawienia zgromadzeni wybrali delegację, w swych żądań zarządowi elektrowni, skład której weszli pp. Domińczyk, Wołkowski, Solecki i Fajt.

Z miłości porwała dziecko

Dziecko wraz ze służącą odnaleziono w Pilicy

Tajemnicze porwanie syna niejakich Hajduków — o czem donosiliśmy wczoraj — zakończyło się dla rodziców i chłopca bardzo szczęśliwie.

Jak się okazało, służąca Pastołkówna zabrała chłopca do Pilicy, skąd pochodzi, gdzie spędziła z nim dwa dni.

Policja tutejsza zawiadomiona o zaginięciu chłopca, zaalarmowała posterunek w Pilicy ,na skutek czego Pastołkówna wraz z chłopcem została odszukana. Tłumaczyła się ona że jest bardzo przywiązana do dziecka swoich chlebodawców, u których służy od kilku lat i z tęsknoty za nim wzięła go na jakiś czas do siebie.

Wobec takiego wyjaśnienia, które ma wszelkie cechy prawdopodobieństwa, syna Hajduków odesłano do rodziców uszczęśliwionych z powrotu utraconego dziecka. Pastołkówna pozostała w zatrzymana, zostala zwolniona.

Ziemia za niezapłacony dług.

OSOBLIWA FORMA EGZEKWOWANIA PIENIĘDZY.

Niespotykany jeszcze u nas fakt kradzieży ziemi z pola miał miejsce onegdaj we wsi Boguein - Mały, gm. Rabsztyn i to jeszcze w obecności sołtysa, który uważał, że to co „zgrazdził" jest zupełnie zgodne z przepisami prawa.

Jest to coprawda młody sołtys, ale w każdym razie sołtys i przedstawiciel wioski, którą powinien godnie reprezentować.

Otóż ten sołtys Tomsia nie mógł wyegzekwować 9 złotych od mieszkanki tej wsi, Katarzyny Mączki za pomiary gruntu. Mączkowa pieniędzy nie miała i raz w złości oświadczyła sołtysowi, żeby sobie za 9 złotych zabrał ziemi.

Sołtys, nie namyślając się długo, porozumiał się z innymi gospodarzami tej wsi, niejakim Dziurą, który dług Mączkowej zapłacił, lecz miał za to zabrać większą ilość lepszej ziemi Mączkowej i zawieźć na swoje kamieniste pole.

Mączkowa o tej sprytnej tranzakcji sołtysa nie wiedziała, rzecz wyszła na jaw dopiero onegdaj, gdy Dziura zajechał na jej pole z najętemi furmankami, na które ziemię ładowano i wywożono pod osobistym dozorem sołtysa. Mączkowa narobiła krzyku, lecz to nic nie pomogło, dopiero sprowadzona policja położyła kres kradzieży ziemi.

Umarli wstają z grobu...

POWIEŚĆ. 89

Popołudniu postanowił udać się do pani de Garennes ,by zasięgnąć wiadomości.

Panna służąca powiedziała mu, że pani baronowej niema w domu i powróci późno zapewne. Wrócił więc do pałacu na ulicy Garanciere, nie dowiedziawszy się niczego.

Niepokój coraz większy począł ogarniać go i zaprzątać mu umysł. Co się to stać mogło?

Pytanie to stawało w jego umyśle jak zagadka niepodobna do rozwiązania.

Baronowa de Garennes, będąca w towarzystwie Filipa, uprzedzona o przyjściu Honorjusza w ciągu dnia, kazała odpowiedzieć za namową syna, że czuje się bardzo cierpiącą i przyjąć go nie może.

Stary sługa oddalił się zaklopotany i strasznie niespokojny, obiecując sobie ponowić szturm nazajutrz, jeżeli nic się nie zdarzy nowego.

Liczył, że za powrotem do pałacu znajdzie wiadomości od doktora Gilberta, lecz i ten nie dał znaku życia.

Depesza jednakże w swoim czasie przybyła do kwadratowego domu.

Czytając ją, brat ś. p. hrabiego Maksymiljana rzekł do siebie:

— Sprawiedliwość postąpiła według moich instrukcyj i spodziewanie przezemnie komplikacje nastąpią. Pan Raul de Challins nie powrócił do domu, prawdopodobnie został aresztowany... Czyż mu odwiedziono... że ukradł testament? Bardzo być może, nawet to dość prawdopodobne. Przedewszystkiem należy dalej prowadzić rozpoczęte dzieło, dozwolić policji pierwsze uderzać ciosy... Jedna tylko rzecz pozostaje mi do czynienia... czekać... Teraz jestem pewny, że moja córka nie będzie wydziedziczona... jeśli żyje. Ale czy żyje?... Jeżeli zdarzyło jej się jakie nieszczęście przez tych nikczemników, co za odwet! Ale pocóż te smutne myśli? Mam prawo mieć jeszcze nadzieję... Odszukam Honoratę Lefebvre i za jej sprawą dziecko mi będzie powrócone...

Doktór nie uważał za właściwe odpowiadać na depeszę starego kamerdynera swego brata.

Chociaż zejście sprawiedliwości w Compiegne dokonane zostało bez żadnych przygotowań i chociaż aresztowanie Raula de Challins miało tylko sądowników za świadków, sprawa cała wyszła na we Paryżu zaraz nazajutrz. Dobrze poinformowane dzienniki podały artykuł pod tytułem: „Zbrodnia przy ulicy Garanciere", zawierający szczegóły bardzo ściśle - prawdziwe, dotyczące tego, co się stało na ulicy Bonaparte i u notarjusza Her vieux i na cmentarzu w Compiegne.

Jakim sposobem szczegóły te dostały się do dzienników Sąd sam postarał się o to. Prokurator Rzeczypospolitej, któremu o zbrodni doniósł głos opinji publicznej, uznał za potrzebne zadowolnić umienie publiczności dając wielki rozgłos faktom spełnionym i tym sposobem dowodząc że sprawiedliwość nie pozostała bezczynną.

Dodać należy, że spodziewał się wskutek tego wywołać nowe anonimowe wieści, rzucić mogące jakieś światło wpośród tych ciemności zaledwie co do powodów tylko punktów dotychczas rozjaśnionych.

Artykuły bardzo stanowcze, ukazujące się w najbardziej rozpowszechnionych dziennikach, wywołały nadzwyczajne w Paryżu wrażenie.

Zbrodnia była dziwnie tajemnicza, w okolicznościach jak gdyby zapożyczonych z jakiegoś sensacyjnego romansu.

Trumna, zawierająca ziemię zamiast trupa, a złożona na cmentarzu w Compiegne w grobach familji Vadans, sprawiła czytelników w prawdziwe osłupienie.

Stawiano z lekkim dreszczem pytanie, co się stać mogło z ciałem hrabiego Maksymiljana de Vadans.

Ostatecznie sprawa ta była niewyczerpanym tematem wszystkich rozmów.

W pałacyku na ulicy Saint-Dominique abonowano „Figaro".

Co rano po śniadaniu Gabrjela miała obowiązek odczytywać pani de Brennes ten najbardziej paryski ze wszystkich dzienników francuskich.

Lektura ta odbywała się zwykle w jadalnym pokoju po śniadaniu, podczas gdy margrabina piła kawę.

Było około dwunastej.

Scena poprzednia, gdy po raz pierwszy Gabrjela zbuntowała się przeciwko swoim paniom, zdawała się być zapomnianą a przynajmniej dla tych pań, bo młoda dziewczyna zato ciągle była milczącą, ponurą, nie mówiąca tylko, gdy była zapytana i odpowiadająca krótko.

Pani de Brennes zażądała zwykłego czytania.

d. c. n.

Nauka i wychowanie.

NOWOOTWORZONY oddział wykłada pierwszorzędnego kroju, szycia i modelowania systemem prof. Lewańskiego pod kierownictwem Klijewiczówny Lisia 1. Zgłoszenia przyjmuje Basiakówna 1-go Maja 24.

KURSY SZOFERÓW I MOTOCYKLISTÓW St. Konopki, Sosnowiec, Promyka 3. Zapisy na nowy kurs.

KRAWCOWA przyjmie uczenice na bezpłatną naukę za sprzątanie pracowni. Wiadomość: „Expres". Dąbrowa.

POSADY i PRACE

POTRZEBNE zdolne i podręczne do wykwintnej pracowni sukien Wiadomość: „Expres" Będzin.

POTRZEBNA panna do podawania. Sosnowiec, Warszawska 6 Kawiarnia.

PRZYJMĘ zdolnego szewca Wiadomość Sosnowiec. Stara 7 A Czajkowska.

POTRZEBNA uczenica do ondulacji manicure. Salon fryzjerski „Renaissance". Sosnowiec, Sienkiewicza 4.

POSADA skromna 4 godziny dziennie pracy dla uczciwego młodzieńca lub panny. Kaucja 300 zł. wymagana. Oferty z referencjami do wtorku włącznie do Administracji Sosnowiec, pod „Od czwartku".

PRZYJMĘ uczenice do ondulacji. Zakład fryzjerski damsko - męski. Sosnowiec. ul. Dęblińska 1.

ZA POŻYCZENIE 3000 złotych dam dobrą posadę lub przyjmę wspólnika. Wiadomość „Expres Zagłębia".

PRZYJMĘ kilka pań i panów byłych urzędników. wysoki zarobek, nowość, Sosnowiec Kaliska 43. m. 10.

POTRZEBNY chłopiec do stolarza Wiadomość: ulica Piłsudskiego nr. 25. Spółka Stolarska

POTRZEBNY subjekt cukierniczy Oferty do administracji „Expresu" pod „Zdolny".

POTRZEBNA dziewczynka znająca się na kuchni. Sosnowiec, Prezydenta Mościckiego Cukiernia.

POTRZEBNE zdolne szwaczki do bielizny męskiej, pożądany Wawel, Warszawska 6.

LOKALE

SKLEP nadający się na masarnię i pokój z kuchnią do wynajęcia Dąbrowa, Limanowskiego 37, róg Robotniczej Ignacy Ryńczak.

LOKALE przemysłowe i garaże do wynajęcia Sosnowiec, Piłsudskiego 25.

3 POKOJE z kuchnią, wygodami do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 25.

POKÓJ wynajmę, I piętro Modrzejowska 27. Meryn.

POKÓJ umeblowany, oddzielne wejście, telefon nadające się na biuro do wynajęcia zaraz. Sosnowiec, Targowa 4 II p. telefon 7-21.

MIESZKANIA do wynajęcia Będzin - Grodziec. Polna, nowy dom Sołtysik.

KUPNO I SPRZEDAŻ

DUŻY wybór gotowych gorsetów, pasów, staniczków i pasów leczniczych po cenach niskich „Rozalja" Sosnowiec Dęblińska 11.

SPRZEDAM samochód 4 osobowy „Chevrolet" na chodzie. Wiadomość 1 Maja 21 portjernia.

WÓZEK głęboki zagrodę dziecięcą sprzedam niedrogo. Kuźnica 31 m. 6.

SZPINAK w większej ilości także flance kwiatowe i warzywne do sprzedania. Małachowskiego 14 ogród przy hałdach Zielezińska.

LODOWNIE kuchenną wysokość 920 mm okazyjnie sprzedam. Dąbrowa, Kościuszki 14 m. 2.

SPRZEDAM magiel w dobrym stanie. Wiadomość: filia „Expresu" Czeladź.

SKLEP w śródmieściu sprzedam spożywczo - galanteryjny lub zamienię na mały dom. Wiadomość w administracji.

KUPIĘ Forda model A. karetkę czterodrzwiową. Oferty z opisem i ceną do administracji „Expresu".

SZ...ACÓW do sprzedania Cena przystępna. Wiadomość: Dańdówka. Szkolna 20.

MAGIEL do sprzedania. Będzin Podzamcze 38.

DO sprzedania domek 4 ubikacje z placem cena 2.500 zł. Wiadomość Strzemieszyce Warszawska 65 Łacny.

TYLKO w składzie aptecznym Dancygiera Będzin. Małachowskiego 34 otrzymasz gwarantowany krem za 1.50 od piegów plam i pryszczy. Poleca po najniższych cenach mydła, wody kolońskie artykuły apteczne fryzjerskie oraz domowego użytku. Prezerwatywy gwarantowane po 30 groszy.

MAGIEL w dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość: „Expres" Dąbrowa.

SPRZEDAM 2 morgi ziemi na Korzeńcu w całości lub w 4 działkach. Wiadomość Dąbrowa Legjonów 62 Jan Bednarczyk.

KINO ZAGŁĘBIE dawniej Kino-Teatr „Udziałow,"

Dziś podwójny program.

I. **OSTATNIA ESKAPADA**

Polski film z czasów tułaczego życia naszych legjonistów.

II **Student z Montany**

Salonowo - sensacyjny.

Anons. Od Poniedziałku 29 maja wspomnienia przeszłości. Uwaga. Jeden tydzień niemych filmów Nowość. I. „OSTATNIE DNI POMPEJI". Film ten będzie ilustrowany koncertowym zespołem 20 osób artystów muzyków pod batutą znanego w Sosnowcu dyrygenta **Edmunda Sieji**, w przerwach **Koncert**.

Kino-Teatr PALACE

Od piątku 26 do 29 maja włącznie.

Najnowszy dźwiękowy, salonowo sensacyjny film wytwórni Gaumont w Paryżu p. t.

Wielkomiejskie cienie

w roli głównej **HARRY PEEL**

Nadprogram: wesoła komedja.

Anons: Od wtorku 30 maja **„Nagana"**

KINO EDEN SOSNOWIEC Dęblińska 4 tel. 10-95.

DZIŚ PREMJERA!

Pierwszy raz na ekranie nieprawdopodobne wybryki natury w najoryginalniejszym filmie Metro Goldwyn Mayer pod tytułem

DZIWOLĄGI

w roli głównej Olga Bakłanowa, oraz najdziwaczniejsze stworzenia ludzkie.

Wkrótce „MUMJA"

DOMY, parcele, młyny, majątki, Książkę Banku Zagłębia, wszystko tanio sprzedam. Wiadomość: Marjacka 2 m. 3. od 5 — 7 popołudniu.

SPRZEDAM szafę, łóżka, stoły, biurko dębowe. Sosnowiec, Kowalska plac Kościelny. Maj.

HARMONJE różne wysprzedaje niżej kosztu. Sosnowiec 1 Maja 13 Rutkowski.

Otomanę

sprzedam tanio, kozetki, materace, tapczany Sosnowiec 1 Maja 14.

SPRZEDAM maszynę do szycia tanio dobrze szyjącą „Singera" 50 zł., czółenkową i bębenkową. Jęzor obok Niwki. Cebrat.

MAGIEL nowa z napędem elektrycznym z zamianą na ręczny, najnowszy model wraz z całkowitem urządzeniem, do sprzedania. Wiadomość: Sosnowiec, ul. Leszno 11 m. 4.

OKAZYJNIE sprzedam nowy dom, ogród obok stacji Ząbkowice. Wiadomość administracja.

HARMONJĘ białą trzechrzędową z rejestrem, sto basów, sprzedam okazyjnie z zamianą na rower. Dąbrowa, Łukasińskiego 15.

SPRZEDAM dom lub placu 50 prętów. Wiadomość Krupa Ząbkowice Kiosk gazetowy. Cena przystępna.

SPRZEDAM maszynę cylindrówkę szewską tanio. Dańdówka, Szosowa 61 sklep.

ZAKŁAD fryzjerski daje utrzymanie średniej rodzinie z powodu zmiany interesu sprzedam bardzo tanio. Wiadomość administracja Sosnowiec.

SZAFĘ, łóżka, tremo, maszynę bębenkową, rower, zegar, patefon sprzedam. Sosnowiec, Florjańska 11 m. 41.

TAPCZANY, otomany, kozetki, fotel, łóżko, leżaki, łóżka polowe. Modrzejowska 12.

KUPIĘ okazyjnie heblarkę lub sheping do żelaza i sztancę. Oferty do Administracji pod „Heblarka"

FIAT 509 sport. 2 osobowy do sprzedania Zgłoszenia do administracji pod R. D.

SPRZEDAM maszynę bębenkową cena przystępna. Pogoń Długa 19 m 8.

SPRZEDAM tanio urządzenie restauracyjne w dobrym stanie wraz z lodówką. Pianino krzyżowe 500 zł Sosnowiec, Narutowicza 6. Hadra.

OKAZJA łóżka machoniowe, ciemne. Sosnowiec Wielka 18.

SYPIALKA cytrynowa według najnowszych modeli i różne meble są na składzie na raty i za gotówkę. po cenach konkurencyjnych Sosnowiec. Będzińska 40 St. Makarewicz

WAPNO

palone, grube, wysokodajne polecają Wapienniki „BRYNICA" Czeladź. ul. Milowicka telefon 20

SPRZEDAM dom 9 ubikacj przy stacji Będzin - Miasto. 3 mieszkania i sklep wolne. Wiadomość: „Expres" Będzin.

KUPIĘ młynek używany do mielenia soli przemiał 160 Wiadomość: Sosnowiec. tel. 6 — 68

WAPNA w kawałkach, parę fur okazyjnie sprzedam. Sosnowiec Wiejska, 38 Gospodarz.

OGŁOSZENIE. Okazyjnie do sprzedania „Kamienica nowa komfortowa 44 ubikacje mieszkalne położona przy głównej ulicy dochód 15.000 złotych cena 130.000 wpłata do umowy. Kamienica nowa dwupiętrowa komfortowa centralne ogrzewanie 85.000 złotych. Kamienica nowa komfortowa dwupiętrowa dochód 10 proc. netto cena 85.000 wpłata 50.000. Kamienica nowa dwupiętrowa dwa sklepy dochód 7.300 cena 85.000 wpłata 42.000. Kamienica nowa piętrowa 32 ubikacje duży ogród dochód 7.200 cena 48.000 wpłata 30.000. Willa nowa piętrowa komfortowa 55.000 wpłata do umowy. Dom dwupiętrowy sklep mieszkanie wolne 25.000. Dom 4 ubikacje do tego 8 mórg ziemi placowej w tem około 5 mórg ogrodu przeszło 300 drzew owocowych okolica Jasnej Góry natychmiast do sprzedania za cenę 23.000. Gospodarstwo 19 mórg kompletne zabudowania murowane przy Częstochowie 18.000 sprzeda Starkiewicz Częstochowa biuro Renoma Aleja 21 tel. 448.

KUPIĘ dwie łódki okazyjnie Zgłoszenia. Będzin. Siemieńska 5. Legawiec.

FORTEPIAN złotych 300 sprzeda okazyjnie Będzin. Kołłątaja 30 Barenblat.

ROWER męski sprzedam niedrogo. Sosnowiec. ul. Poprzeczna 6 m. 7

SPRZEDAM dwie maszyny rzeźnicze, mieszałkę i do kręcenia mięsa oraz fuzję i polowanie Wiadomość w administracji.

SPRZEDAM limuzynę szóstkę „Chevrolet" na chodzie. Wiadomość: Sosnowiec, Piłsudskiego 130.

ROZOGEN

pod róże oraz nawozy ogrodowe sztuczne Chorzowska mieszanka poleca Skład Apteczny M. Jagiełłowicz, Sosnowiec, 3 Maja 7.

BACZNOŚĆ fotografi i amatorzy! Okazyjnie do sprzedania materjał fotograficzny. Ząbkowice nauczyciel. Adres w Administracji.

TARTAK

w Sosnowcu, Dziewicza 18, tel. 1-15 poleca drzewo budowlane i stolarskie.

Parcele budowlane

w Mysłowicach w bardzo korzystnem miejscu w odległości 300 m. b. od stacji kolejowej na przeciwko Męskiego Seminarjum Nauczycielskiego położona przy ul. Prymasa Hlonda po cenach przystępnych w dowolnej ilości zaraz do nabycia. Poza tem sprzedaje pierwszorzędną cegłę maszynową własnego wyrobu. Zgłoszenia proszę kierować: Alojzy Golasowski, budowniczy— ul. Krakowska 12 w Mysłowicach

SZYNY budowlane, normalne i wąskotorowe tregry drut kolczasty do ogrodzenia rury oraz wszelkie inne żelazo użytkowe poleca tanio skład starego żelaza Welnera w Będzinie, Modrzejowska 82

WAPNO STANIAŁO w kawałkach i lasowane. Józef Palusiński, Sosnowiec-Środula, tel. 12 67.

Zgubione dokumenty

po 4 grosze za 1 wyraz.

RAK Kazimierz zgubił książkę Kasy Chorych wydaną w Dąbrowie.

PTAŚ TADEUSZ zgubił wyciąg z ksiąg ludności, wydany przez gminę Pinczyce oraz kartę poborową, wydaną przez P. K. U. Będzin.

RYBCZYŃSKI Juljan, zgubił w dniu 25 bm. na ulicy Racławickiej teczkę czarną z dokumentami.

Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem do komisarjatu P. P. w Pogoni.

MORDKA WARZECHA zgubił dowód osobisty, wydany przez magistrat miasta Sosnowca.

WILK Czesław zgubił książeczkę wojskową i kartę mobilizacyjną wydaną przez 26 p. p.

SENDER PIOTR zgubił legitymację bezrobocia, wydaną w Będzinie.

Różne

LECZNICA chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec, Sienkiewicza 17a Wizyta 5 zł.

MIESZKAŃCY Czeladzi została uruchomiona pralnia bielizny u p. Cygana, Węgroda - Dolna 68.

OSTRZEGAMY przed kupnem domu i gruntu znajdującego się w Ujejscu, gm. Wojkowice Kościelne od Michała Węża i Jana Szkota. Sukcesorowie: Bierońscy.

ZGUBIONO weksel na 100 zł., pl. 10. XI. 33 r., wystawca Henryk Wekselman, Będzin, żyrant L. Zendel, Sosnowiec, który się unieważnia.

TOWARZYSTWO hodowli ryb egzotycznych w Sosnowcu podaje do wiadomości, że wszelkich informacji dotyczących urządzenia akwarjów udzielają pp.: J. Janos Będzińska 27 i J. Dyrka, Księżna 2, tamże przyjmuje się zgłoszenia nowych członków.

ZA wszelkie długi poczynione przez pp. Marcina i Aleksandra Gorów zamieszkałych w Dąbrowie Górn. Okrzei 3 nie odpowiadam Wł. Babczyk.

REPERACJE rakiet tenisowych i naciągi wykonuje szybko tanio i solidnie Będzin Modrzejowska 44 F. Karasek.

POTRZEBNA panienka z małą kaucją Wiadomość w administracji „Expresu Zagłębia".

POŻYCZKI poszukuję od zaraz 2000 do 4000 złotych. Zabezpieczenie hipoteczne. Zwrot pożyczki i procent do omówienia. Zgłoszenia do „Expresu Zagłębia" pod „Jotkazet".

DYREKCJA Kopalń Towarzystwa Francusko — Włoskiego w Dąbrowie Górniczej zawiadamia zainteresowanych, że od dnia 1 czerwca br. w godzinach od 2-ej do 5-ej popołudniu w biurze kopalni „Paryż" będzie wydawane 1 proc. wynagrodzenie (korcowe) za drugą połowę 1932 roku.

(Nadanie Górnicze „Nowa — Alfen" i „Koszelew — Ksawery").

FRYZJER, który da sklep, dam urządzenie zakładu spółka lub podług umowy. Wiadomość „Expres" Sosnowiec.

400 ZŁ. dam za protekcję lub wyrobienie pracy biurowej lub fizycznej. Jestem dyplom. technikiem — mechanikiem (specjalność: Kalkulacje. kreślenie techn. obsług w maszyn warszt.). Łaskawe zgłoszenia do „Expresu" w Sosnowcu pod „technik".

OGŁOSZENIE. na dzień 28 maja 1933 r. o godz. 15 w lokalu własnym przy ul. Małachowskiego 9. Zarząd Banku zwołuje zebranie wierzycieli Spółdzielczego Banku Zagłębia w Sosnowcu Na porządku obrad: 1) Sprawozdanie zarządu Banku ze stanu interesów Banku 2) Powołanie komisji z ramienia wierzycieli do współpracy z Zarządem Zarząd.

W NIEDZIELĘ dnia 28 maja o godzinie 16 odbędzie się w lokalu Związku Rzemieślników w Sosnowcu Targowa 9 organizacyjne Zebranie Cechu Kuśmierzy sosnowieckich Komitet organizacyjny.

PAMIĘTAJ, że

biuro pisania próśb

J. Bednarczyka znajduje się w Dąbrowie za magistratem.

W POHULANCE obok Myszkowa oddzierżawię 6-cio pokojowy dom z wygodami, ogród warzywno owocowy, otoczenie 4-ro morgowy park. Tamże do oddzierżawienia posiadłość, składająca się z budynku gospodarczego 2 ½ morgi stawu, 34 morgi roli 30 morgów lasu. Wiadomość. Rayska, Sosnowiec, Lwowska 3 m. 52 VI Blok.

8 Fe cze

Szpitala Skórno - Wenerycznego Św. Łazarza w Warszawie H. Rudziński Dąbrowa Gór., Kościuszki 2 Godziny 19 — 20.

NAJTANIEJ, najsolidniej pierze bieliznę sztywną, miękką nowa pralnia chrześcijańska „Błękit". Sosnowiec, Modrzejowska, Hale Rozwoju podwórze.

PAMIĘTAJCIE! Wszystkie Wasze sprawy urzędowe, handlowe prywatne załatwia najlepiej Biuro „Alfa" Będzin. Kołłątaja 29.

ZAWIADAMIAMY Sz. Klijentele, że p. Józef Wysznacki z dniem 26 maja r. b. przestał u nas pracować Kolejowe Przedsiębiorstwo Dowozowe, Sosnowiec. Warszawska 22.

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment" Sp. Akc. w Warszawie

Wydawca: Helena Monsiorska. Druk. Expres Zagłębia" Sosnowiec. Teatralna 1. tel. 4-94. Redaktor odp.: Józef Oskólski